

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет української філології
Кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць учасників
VI Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»
пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 25 травня 2016 р.)

Випуск 7

Рівне
2016

УДК: 81.161.2
ББК: 81.2 Укр.
Л 59

*Затверджено до друку вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 3 від 31 березня 2016 року)*

Рецензенти:

Степаненко Микола Іванович, доктор філологічних наук, професор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

Висоцький Анатолій Васильович, доктор філологічних наук, професор, директор Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова.

Редакційна колегія:

Вокальчук Г. М., доктор філол. н., проф., зав. каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (гол. ред.);

Гаврилук Н. В., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (заступник гол. ред.);

Ричагівська Ю. Є., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (заступник гол. ред.);

Щербачук Н. П., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ (заступник гол. ред.);

Архангельська А. М., доктор філол. н., проф. каф. славистики (секція україністики) Університету ім. Ф. Палацького в Оломоуці (Чеська Республіка);

Деменчук О. В., доктор філол. н., професор, зав. каф. романо-германської філології РДГУ;

Тищенко О. В., доктор філол. н., професор Львівського державного університету безпеки життєдіяльності;

Хом'як І. М., доктор пед. н., проф., зав. каф. української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Богдан С. К., канд. філол. н., проф., зав. каф. історії та культури української мови Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Кірілкова Н. В., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Кузьмич О. О., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Мединська Н. М., канд. філол. н., проф., зав. каф. української мови та методик викладання Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Степанова О. І., канд. філол. н., доцент каф. педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) РДГУ;

Совтис Н. М., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шкарбан Т. М., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Шульжук Н. В., канд. філол. н., доцент, зав. каф. методики викладання та культури української мови РДГУ;

Адах Н. А., канд. філол. н., доцент каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ;

Максимчук В. В., канд. філол. н., викл. каф. української мови і літератури Національного університету «Острозька академія»;

Ліпкевич О. Б., аспірантка каф. української мови імені проф. К. Ф. Шульжука РДГУ.

Л 59

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць учасників VI Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 25 травня 2016 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 7. – 2016. – 252 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

До збірника увійшли статті учасників VI Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників», присвячених пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, Рівненський державний гуманітарний університет; 25 травня 2016 р.). У працях розглянуто актуальні питання сучасної української мови, історії української мови, лінгво- й ідіостилістики, неології, культури мови.

Для викладачів, аспірантів, студентів-філологів.

Видання здійснено в межах наукового проекту кафедри української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету «Лінгвістичні студії молодих дослідників» за сприяння управління освіти і науки Рівненської обласної державної адміністрації.

© Авторів статей, 2016

УДК 811.161.2'367

Щербачук Наталія*(Кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови імені професора К.Ф. Шульжук)*

ТИПОЛОГІЇ ВИСЛОВЛЕНЬ У ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ

У статті розглядаються особливості функціонування, співвідношення в діалогічних єдностях (типу питання-відповідь) висловлень-запитань з огляду на тип питання та характер передбачуваної відповіді, а також висловлень-реакцій з урахуванням розрізнення структур загального і часткового характеру, актуальної розчленованості / нерозчленованості.

Ключові слова: висловлення-запитання, повне диктальне запитання, часткове диктальне запитання, повне модальне запитання, часткове модальне запитання; висловлення-реакції, нерозчленовані висловлення загального характеру, розчленовані висловлення загального характеру, розчленовані висловлення часткового характеру.

In the article are examined the special features of functioning, relationship in the dialogue unity (of type "answer") of statement-questions from the position of the typology of question and nature of the anticipated answer, and also the statement- reactions taking into account a difference in the structures of general and partial nature, urgent jointedness/of nechlenimosti.

Key words: a viskazyvanie-question, a complete diktalnyy question, a partial diktalnyy question, a complete modal question, a partial modal question; viskazyvanie- reaction, the undifferentiated statements of general nature, the dismembered statements of general nature, the dismembered statements of partial nature.

Реальне спілкування репрезентує ту чи іншу інформацію, межі якої зумовлені конкретним завданням, через прості мовленнєві одиниці.

Специфіка різних типів комунікативних процесів, що відповідають будь-яким ситуаціям, накладає відбиток на неоднорідність висловлень із функціонального боку. Тому єдності типу питання – відповідь виступають основними простими елементами діалогу в художніх творах, перший компонент якого є структурою питальної модальності, другий – розповідною комунікативною одиницею. Функціональна перспектива речення в межах цього комплексу реалізується загальним комунікативним блоком.

Висловлення-запитання як особлива форма думки – це своєрідна задача з невідомим, метою якої є пошук необхідної адресантові конкретної інформації. Саме воно передає позицію активного мовця, який за допомогою комунікативного завдання намагається віднайти відсутні елементи ситуації, щоб

довершити цілісну картину події або встановити реальність чи ірреальність основного змісту повідомлення. Тому висловлення, називаючи ситуацію, відображає її в актуальному для мовця аспекті.

У мовознавстві розрізняють два види запитань: питальні речення, з огляду на тип питання і характер передбачуваної відповіді, поділяються на загальнопитальні і частковопитальні [2, с. 146; 4, с. 61].

Розгляд висловлень-стимулів питальної модальності в діалогах засвідчив, що реалізація мовленнєвого акту можлива лише за наявності адресата мовлення, який повинен задовольнити запит мовця таким чином, щоб у нього не виникла потреба поставити додаткове запитання. У свою чергу, комунікативне завдання, яке формує зміст репліки-стимулу, впливає на її незрозумілість або ступінь неповноти й модальність конструкції, що викликає реакцію співрозмовника.

Проблеми дослідження цього напрямку в комунікативному синтаксисі сучасне мовознавство майже не порушувало. Об'єктом аналізу були лише деякі аспекти висловлень-запитань. Однак дослідження в цій царині дають можливість належним чином обґрунтувати нові підходи до вивчення всіх параметрів простого речення.

Мета нашого повідомлення – аналіз особливостей функціонування в діалогічних єдностях (питання-відповідь) висловлень-запитань з огляду на тип питання і характер передбачуваної відповіді та висловлень-реакцій з урахуванням розрізнення структур загального і часткового характеру, актуальної розчленованості/нерозчленованості; з'ясування співвідношення різних груп висловлень у діалогах.

У своєму дослідженні ми використовуємо класифікацію системи запитань швейцарського лінгвіста Ш. Баллі, який виділяє чотири типи запитань: повне диктальне, часткове диктальне, повне модальне, часткове модальне [1, с. 47].

Як зазначає І. І. Ковтунова, вид запитання служить критерієм, який визначає склад теми і реми, а також парадигматичні властивості висловлення [3, с. 39]. Тобто він (тип), зумовлюючи актуальне членування, допомагає сприйняти конструкцію як комунікативно розчленовану або нерозчленовану.

Відповідно до класифікації запитань Ш. Баллі, І. Р. Вихованець, урахувавши розрізнення структур загального і часткового характеру, а також актуальної розчленованості/нерозчленованості, виділяє три типи висловлень: нерозчленовані висловлення загального характеру, розчленовані висловлення загального характеру, розчленовані висловлення часткового характеру [2, с. 156]. Вони констатують певний розчленований факт об'єктивної дійсності, який, на думку адресата, поки що невідомий співрозмовникові.

Питальна одиниця, яка функціонально спрямована на одержання потрібної загальної або часткової інформації про предмет думки, на встановлення реальності чи ірреальності основного змісту речення, а також на стверджувальне чи заперечне повідомлення, має свої особливості щодо функціонуван-

ня в діалогах. Усі різновиди висловлень питальної модальності представлені в мовленнєвих єдностях.

Найчастіше вживаються питальні структури, які допомагають активному комуніканту довершити загальну картину події невідомою йому частковою інформацією, оскільки деякі елементи ситуації уже відомі. Це часткові диктальні запитання (32 %) на зразок: – *А скільки йому років?* – запитав тато (Ганна Черінь); – *Мамо, ви з ким говорите?* – повагом спитав Петро (А. Тютюнник); – *Ти в кого вчився?* – несподівано спитав Протагор (І. Білик); – *Хто тебе посадив у поруб?* (В. Малик). Останній приклад показує, що адресант знає про виконану певну дію стосовно адресата. Однак невідомою для нього залишається особа, яка це здійснила. Тому за допомогою займенникового питального слова *хто*, яке реалізує його комунікативну мету, він намагається задовольнити свій інтерес. Зацікавленість виявляється лише до частини інформації, яка наявна у висловленні. На думку Ш. Баллі, таким структурам не властиве ствердження, оскільки сам факт є достовірним [1, с. 48].

Другою широкоживаною групою висловлень-запитань у діалогах є повні модальні конструкції (25%), якими активний комунікант показує, що має повну уяву про щось, але йому незрозуміло, чи відповідає це дійсності. Як зазначає І. Р. Вихованець, питання має на меті з'ясувати вірогідність отриманої інформації [2, с. 158]. Наприклад: – *Ви вмієте співати?* – скрикнула вона; – *Сімейний?* (Панас Мирний); – *Була ти в Тілявці?* – запитав він нарешті і прийняв без подяки пакунок (Улас Самчук); – *Ви живете в Києві?* (А. Дімаров); – *Приїхав?* – зітхнула дружина (О. Довженко). Відповідями на такі запитання будуть слова-речення так, ні, можливо, а також їх еквіваленти.

Поширеними в діалогах є повні диктальні запитання (23%) на зразок: – *Що ж далі?* (Ганна Черінь); – *Що ж там у волості ваші сталося?* (Панас Мирний); – *Щось трапилось, Святославе?* – запитала княгиня (С. Скляренко); – *Що там?* – звернувся Добриня до Миколи (В. Малик). Мовці обізнані з тим, що щось відбулося. Однак, не володіючи конкретною інформацією, вони намагаються за допомогою таких запитань отримати відповідь про подію в цілому, встановивши існування факту. Тому спрямовують свої запитання до усього змісту конструкції.

Частовживаними в діалогічних єдностях є часткові модальні висловлення-запитання (20%), які виражають сумніви щодо реальності складових елементів події. Наприклад: – *Чи це у вас нарада?* – запитала Наталя (Є. Плужник); – *І ото ти ловила його живцем?* (І. Багрянний); – *Адже у тебе не один Добриня?* – запитав Святослав; – *А хіба тобі недобре в Києві-городі?* (С. Скляренко); – *Хіба не впізнала?* (В. Малик). Такими конструкціями активний комунікант намагається уточнити, чи відповідає дійсності уже відома йому частина інформації, яка його зацікавила.

Основним чинником, що впливає на проходження акту комунікації як передачі думки, є повнота або частковість змісту репліки-запитання, який, у свою чергу, залежить від суб'єктивної позиції адресанта, оскільки виражає спря-

мованість інтересів людини, зацікавленої тим чи іншим невідомим аспектом ситуації.

Аналіз відповідності простої репліки-реакції завданню певного типу репліки-стимулу засвідчив, що в реальному спілкуванні вона має свої особливості. Найчастіше реплікам-відповідям властивий поділ на тему і рему, тобто вони є розчленованими (42 %). Такі структури – це реакції на повні диктальні та частково диктальні запитання до субстантивного члена, що посідає місце теми [4, с. 91]. Розчленування семантичної структури висловлення на дві частини пов'язане з особливим типом інформації, яку реалізує така конструкція, а саме з певним типом думки. Наприклад: – *Що з вами сталося?* – запитав незнайомец. – *Я просто спіткнулась* (Ганна Черінь). Перший компонент діалогу є повним диктальним запитанням, яким адресант показує свою необізнаність про певну подію в загальному, що сталася із співрозмовником. Він містить тему очікуваної відповіді (компоненти *з вами* та *сталося*). А це означає, що зміст, який закладений у нерозкритому питальному слові *що*, властивий предмету думки. Щодо другого компонента діалогу, то відповідь містить «розчленовану» думку про нову інформацію в цілому *просто спіткнулась*, яка стосується суб'єкта повідомлення *я*.

Діалогічним конструкціям-реакціям розчленованого типу в основному не властиво лексично виражати інформаційно перевантажені одиниці, які задаються ситуацією, що передує висловленню. Це властивість тематичних компонентів. Наприклад: – *Що їм потрібно?* – *Щось говорять про цеглу* (А. Дімаров); – *Хто ця невідома?* – *щоразу почувала вона.* – *Та це ж содержанка Колісникова* (Панас Мирний); – *Що ж вас привело до мене?* – запитав Ієромонах. – *Бібліотека,* – відповів Добриня (В. Малик); – *Що це?* – *Валер'янові краплі* (М. Куліш).

Значну групу в діалогах становлять загальні нерозчленовані висловлення (26 %), які відповідають на повне диктальне запитання. Наприклад: – *Що сталося?* – *з тривогою в голосі запитав Дмитро.* – *Нарочний біля воріт...* – відповів двірський Никодим (В. Малик); – *Але що трапилось?* – *повів далі князь Володимир.* – *Неспокійно на горі* (С. Складенко); – *Що з цього?* – *Нездужає вона* (М. Чернявський); – *Що скажеш?* – *Крутить вона тобою!* – *сходячи з ганку, сказала Глафіра* (Є. Плужник); – *Що маємо чинити?* – *Стати на супроти!* (Р. Іванченко). У мовленнєвих актах такі висловлення в основному повідомляють думку про існування та наявність чого-небудь або констатують факт як ціле, рідше містять інформацію про виникнення різних явищ. Їх у мовознавстві ще називають констатувальними реченнями, нерозчленованість яких залежить від ситуації.

Ці висловлення не мають вихідного пункту повідомлення. А тому вся інформація в них є новою і дорівнює ремі, яка припускає наявність у будь-якому висловленні й іншого компонента актуального членування. Тема тут нульова. Інакше нове повідомлення перестає бути інформацією про тему. Тому традиційно такі конструкції називають нерозкладними висловленнями з нульовою темою.

Отже, діалогічна форма створює складну організацію структур, яка залежить безпосередньо від загального комунікативного акту, а саме характеру ситуації.

Регулярним у діалогічних єдностях типу питання-відповідь є другий компонент, який становить розчленоване висловлення часткового характеру (32%). Наприклад: – *Чому їх так мало?* – запитав Менгу-хан. – *Уперто оборонялися.* – пояснив хтось із нойонів (В. Малик); – *А ноги болять?* – запитав єфрейтор. – *Я їх уже не чую від біганини* (В. Козаченко); – *Ти одступаєшся од бранки?* – *Одступлюсь перш од душі!* (П. Куліш); – *Ти ще не закохувався жодного разу?* – *Тисячу разів, – випалюю я* (Ю. Мушкетик); – *А чому ж ти живий?* – запитав Святослав. – *Вони поранили мене, – Свенелд показав на груди* (С. Скляренко). Такі репліки-реакції орієнтовані на часткову характеристику тієї або іншої «рольової» позиції ситуації, яка задана в питанні. Вони найчастіше відповідають на часткове диктальне та повне модальне запитання, рідше на часткове модальне запитання. Наприклад, у діалозі: – *Чого тікаєш?* – спитав Микола. – *Злякався...* – *відповів обірванець* (В. Малик), репліка-стимул є частково диктальним запитанням, що відноситься до тієї частини інформації, яка є невідомою. Таке питання необхідно розкрити, наповнивши відповідь конкретним лексичним змістом. У даному випадку із ситуації ми знаємо, що співрозмовник тікає, однак адресант не розуміє причин, що спонукають його виконувати цю дію. Тому у відповіді дається пояснення лише тієї частини інформації, яка зацікавила першого учасника розмови.

Щодо діалогічних єдностей на зразок: – *А Десна не висохне, татку?* – *Та ні* (О.Довженко); – *Наскучив вам?* – запитав Шагай. – *Не зовсім* (Б. Лепкий); – *Чи проживете на ту зарплату?* – *Так* (А. Любченко); – *А коли я прийду через стіни в твою хижу?* – *Я тебе чекатиму, – тихо відповіла Малуша* (С. Скляренко); – *Чи ж мало пролилося крові за вітчизну нашу?* – *Більше братньої, – сказав Величко* (В. Шевчук); – *Чи справді Менгу взяв Білгород?* – *кинулася бояриня назустріч.* – *Не вір бабським чуткам, – відповів боярин* (В. Малик), у яких стимули виражені повним і частковим модальним типом питальності, то відповідними реакціями адресати або стверджують, або заперечують існування якогось уже відомого факту чи явища, або, володіючи певною інформацією, намагаються перебороти сумніви своїх співрозмовників, частково задовольнивши, таким чином, потреби в пошуку нових даних. Сюди ж відносимо реакції, які є значеннєвими еквівалентами слів-речень. Наприклад: – *Скоро видужаєш?* – *Виборсуюсь;* – *Дати води?* – *Вже напоїли...* (А. Дімаров); – *Ви підете?* – *Обіцяв* (Панас Мирний); – *А католиків знає?* – *Лютий ворог папи...* (С. Скляренко); – *Чи ти маєш естетичне виховання?* – сказав тихо. – *Я учився в семінарії, – бовкнув Йосип* (О. Гаврилюк). Наведені приклади засвідчили, що репліки, які мають таку формальну будову, виконують те ж саме комунікативне завдання, як і висловлення, виражені словами-реченнями. Однак їх структурне наповнення диференційовано підтверджує чи заперечує думку про відому адресантові інформацію, яка стосується суб'єкта.

Особливістю простих діалогічних висловлень усіх типів є їх неповнота, максимальна стислість, що викликана потребами спілкування, і репрезентують передусім мовленнєві варіанти.

Література:

1. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка / Шарль Балли. – М. : Изд-во иностр. лит-ры, 1955. – 416 с.
2. Вихованець І. Р. Граматика української мови : синтаксис : підручник / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
3. Ковтунова И. И. Современный русский язык. Порядок слов и актуальное членение предложения / И. И. Ковтунова. – М. : Просвещение, 1976. – 239 с.
4. Шульжук К. Ф. Синтаксис української мови : підручник / К. Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 408 с.

ЗМІСТ

Вокальчук Галина

«ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ» – НАУКОВИЙ ПРОЕКТ КАФЕДРИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА К. Ф. ШУЛЬЖУКА РІВНЕНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	3
---	---

РОЗДІЛ 1

ДІЛИМОСЯ ДОСВІДОМ

1. ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО

Деменчук Олег

СЕМАНТИЧНА ДЕРИВАЦІЯ ЛЕКСИКИ В ПЕРСПЕКТИВІ ЗІСТАВНО- ТИПОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	12
---	----

Совтис Наталія

ДИСГАРМОНІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО ДІАЛОГУ НА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОМУ ПОГРАНИЧЧІ	21
--	----

2. ГРАМАТИКА

Кузьмич Оксана

ПИТАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНОСТІ/НЕЕЛЕМЕНТАРНОСТІ ОДИНИЦЬ У СИНТАКСИЧНІЙ КОНЦЕПЦІЇ К. Ф. ШУЛЬЖУКА	28
--	----

Шкарбан Тамара, Смаглюк Іванна

ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СТРУКТУРИ СКЛАДНИХ КОНСТРУКЦІЙ ІЗ ОДНОРІДНОЮ СУПІДРЯДНІСТЮ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ШІСТДЕСЯТНИКІВ)	33
---	----

Щербачук Наталія

ТИПОЛОГІЇ ВИСЛОВЛЕНЬ У ДІАЛОГІЧНОМУ МОВЛЕННІ: ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ	37
---	----

3. ЛЕКСИКОЛОГІЯ

Шевчук Тамара

ФУНКЦІЙНА ТРАНСПОЗИЦІЯ ЕМОТИВНОЇ ЛЕКСЕМИ СТРАХ У СИСТЕМІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	43
---	----

4. НЕОЛОГІЯ

Гаврилюк Наталія

СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ У ПОЕЗІЇ НЕОКЛАСИКІВ (ЗА ЧАСТОТНІСТЮ КОРЕНЕВИХ МОРФЕМ АВТОРСЬКИХ НОМІНАЦІЙ)	48
---	----

Семенюк Ольга

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ КІЛЬКІСНИХ ПІДРАХУНКІВ В АНАЛІЗІ СЕМАНТИКО-СТРУКТУРНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ АВТОРСЬКИХ НОВОТВОРІВ ПАВЛА ТИЧИНИ	53
--	----

5. ОНОМАСТИКА

Максимчук Віталій

ПРОБЛЕМИ ПРАВОПИСУ ІНШОМОВНИХ АНТРОПОНІМІВ У ФУТБОЛЬНОМУ ДИСКУРСІ	59
--	----

Руда Олена

ЗМІНИ МОВНОГО ЛАНДШАФТУ КИЄВА: ЧИННИКИ Й ТЕНДЕНЦІЇ	64
--	----

6. ФРАЗЕОЛОГІЯ

Стишов Олександр

НОВОЗАПОЗИЧЕНІ ФРАЗЕМИ-АНГЛІЗМИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ	72
--	----

7. ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Сербина Татьяна, Андрощук Ирина

ПРЕЦЕДЕНТНІЕ ВЫСКАЗЫВАНИЯ В ГАЗЕТНОМ ТЕКСТЕ	81
---	----

8. ПРОБЛЕМИ МОВНОЇ ОСВІТИ

Головата Лариса

КРАЄЗНАВЧИЙ АСПЕКТ У СИСТЕМІ РОБОТИ З ВИВЧЕННЯ ПРОСТОГО УСКЛАДНЕНОГО РЕЧЕННЯ	87
---	----

Мельничайко Володимир, Криськів Мирослава

УЧНІВСЬКІ ТЕКСТИ ЯК ДИДАКТИЧНИЙ МАТЕРІАЛ ДЛЯ УРОКІВ МОВИ	93
---	----

<i>Ричагівська Юлія, Хмуровська Тетяна</i> ОРФОЕПІЧНІ ПОРУШЕННЯ В МОВЛЕННІ ТЕЛЕЖУРНАЛІСТІВ РІВНЕНЩИНИ	100
---	-----

РОЗДІЛ 2

ГРАМАТИЧНІ ОДИНИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНОМУ ТА ФУНКЦІЙНОМУ АСПЕКТАХ

<i>Гаврилюк Юлія, Звизник Марія</i> СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДНОПІДРЯДНИХ РЕЧЕНЬ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ СВІТЛАНИ ТАЛАН)	104
--	-----

<i>Нестерук Юлія</i> СТИЛІСТИЧНІ ФУНКЦІЇ ІМПЕРАТИВНИХ РЕЧЕНЬ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА)	108
--	-----

<i>Нижник Олеся</i> КАУЗАЛЬНІ ВІДНОШЕННЯ В СКЛАДНОСУРЯДНОМУ РЕЧЕННІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ П. ЗАГРЕБЕЛЬНОГО «ДИВО»)	111
---	-----

<i>Подерня Ірина</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ СКЛАДНОГО РЕЧЕННЯ У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	114
--	-----

<i>Римар Зоряна</i> ПОВТОР ЯК СИНТАКСИЧНО-СТИЛІСТИЧНА ДОМІНАНТА ПОЕЗІЇ ДМИТРА ПАВЛИЧКА	117
--	-----

<i>Харкевич Юлія</i> КАТЕГОРІЯ ТЕМПОРАЛЬНОСТІ В СЕМАНТИКО-СИНТАКСИЧНІЙ СТРУКТУРІ РЕЧЕННЯ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ В. ШКЛЯРА «ЗАЛИШЕНЕЦЬ. ЧОРНИЙ ВОРОН»)	120
--	-----

РОЗДІЛ 3

ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКА НЕОЛОГІЯ

<i>Білецька Ольга</i> СЕМАНТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ ЄВГЕНА МАЛАНЮКА ТА ЮРІЯ КЛЕНА	124
---	-----

Ліпкевич (Тимочко) Ольга

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВОТВОРІВ УКРАЇНСЬКИХ
ПОЕТІВ-ДИСИДЕНТІВ128

Метелюк Ірина

ОСОБЛИВОСТІ СЛОВНИКОВОГО ПРЕДСТАВЛЕННЯ АВТОРСЬКИХ
НОВОТВОРІВ ІЗ СЕМАМИ 'ЕМОЦІЯ', 'ПОЧУТТЯ' В УКРАЇНСЬКІЙ
ПОЕЗІЇ ХХ – ХХІ СТОРІЧ134

Мормуль Руслана

СЛОВОПОШУКИ ДМИТРА ПАВЛИЧКА142

Паюк Оксана

ЛЕКСИЧНІ НОВОТВОРИ В МОВІ СУЧАСНОЇ АВТОРСЬКОЇ ПІСНІ145

Подерня Ірина, Смаглюк Іванна

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ
ПОЕТІВ РІВНЕНЩИНИ150

Радько Оксана

БІБЛІЙНО-ХРИСТІЯНСЬКІ СЛОВА-СИМВОЛИ В СЕМАНТИЧНІЙ
СТРУКТУРІ АВТОРСЬКИХ ПРИКМЕТНИКОВИХ НОВОТВОРІВ154

Хоменко Анна

СЛОВОВІР ІНДИВІДУАЛЬНО-АВТОРСЬКИХ ІМЕННИКІВ НА
ПОЗНАЧЕННЯ КОСМІЧНИХ ОБ'ЄКТІВ У ПОЕЗІЇ ХХ СТОЛІТТЯ162

РОЗДІЛ 4 ОНОМАСТИКА

Попко Марія

НЕОФІЦІЙНА АНТРОПОНІМІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ЕЛІТИ
В КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ166

Скорук Денис

ВЛАСНІ НАЗВИ ПЕРСОНАЖІВ РОМАНУ ІВАНА БАГРЯНОГО
«ТИГРОЛОВИ»170

Скорук Дмитро

АНТРОПОНІМІЯ ПОВІСТІ ІВАНА НЕЧУЯ-ЛЕВИЦЬКОГО
«КАЙДАШЕВА СІМ'Я»173

РОЗДІЛ 5 ДІАЛЕКТОЛОГІЧНІ СТУДІЇ

Дячок Катерина

МОТИВАЦІЯ ФІТОНІМІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА СМОРОДСЬК
ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ177

Крищук Ірина

НАЗВИ СТРАВ ЗИМОВОГО ЦИКЛУ СВЯТ У ГОВІРЦІ с. ЗЛАЗНЕ
КОСТОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ181

Мазяр Вікторія

ОСОБЛИВОСТІ ДІАЛЕКТНОГО СЛОВОТВОРУ В УКРАЇНСЬКИХ
ЗАХІДНОПОЛІСЬКИХ ГОВІРКАХ184

Плескач Ірина

ЛЕКСИКА ОБРЯДОВИХ СТРАВ СВЯТ ЗИМОВОГО І ВЕСНЯНОГО
ЦИКЛІВ У ГОВІРЦІ СЕЛА КРУПОВЕ ДУБРОВИЦЬКОГО РАЙОНУ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ188

РОЗДІЛ 6 ЗІСТАВНЕ МОВОЗНАВСТВО. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ. ТЕРМІНОЗНАВСТВО

Богун Юлія

ОСОБЛИВОСТІ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ НА ПРИКЛАДІ
НОМІНАЦІЙ «ТЕРМІН» І «ТЕРМІНОСИСТЕМА» В УКРАЇНСЬКІЙ
І АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ192

Бондаренко Ольга

МОВНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ІДІОСТИЛЮ АВТОРА ХУДОЖНЬОГО
ТВОРУ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ)194

Пономаренко Марія

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ДЕМІНУТИВІВ ТА АУГМЕНТАТИВІВ
З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НА ЧЕСЬКУ196

Шистеров Ігор

ВІДДІЄСЛІВНА АДВЕРБІАЛІЗАЦІЯ В ЧЕСЬКІЙ
І УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ200

Шитова Ольга

СТАРΟΣЛОВ'ЯНСЬКА (ЦЕРКОВНОСЛОВ'ЯНСЬКА) МОВА:
ТЕРМІНОЛОГІЯ ТА РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ ...205

РОЗДІЛ 7 ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ

Зазуляк Юлія

АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО МЕДІА-ДИСКУРСУ В ПЕРЕДНОВОРІЧНОМУ
КОНТЕКСТІ 216

Камишанова Тетяна

ВІД ТЕЛЕГРАФУ ДО ІНТЕРНЕТУ: ЯК МЕДІА ВПЛИВАЮТЬ НА ЗМІСТ
ТА ЯКІСТЬ 221

ІМ'Я В НАУЦІ

Radana Merzová

PROFESOR JOSEF ANDERŠ A OLOMOUCKÁ UKRAJINISTIKA 226

НАУКОВА ХРОНІКА

Ричагівська Юлія

У МІЖНАРОДНІ НАУКОВІ ЧИТАННЯ «ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ
МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ» (м. Рівне, РДГУ, 28 травня 2015 р.) 230

Кірілкова Наталя

НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ СЕМІНАРИ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ
«ДІАЛЕКТОЛОГІЧНІ СТУДІЇ НА ТЕРЕНАХ РІВНЕНЩИНИ»
(м. Острог, 6 червня 2014 р.; м. Сарни, 22 травня 2015 р.) 232

НЕЗАБУТНІ

Галина Вокальчук, Оксана Кузьмич

ПРОФЕСОР ЇРЖІ МАРВАН У РІВНОМУ 235

Архангельська Алла

ВІН БУВ ЗАКОХАНИЙ У СЛОВО: IN MEMORIAN ПРОФЕСОРУ
ЇРЖІ МАРВАНУ 239

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ 242

Наукове видання

ЛІНГВІСТИЧНІ СТУДІЇ МОЛОДИХ ДОСЛІДНИКІВ

Збірник наукових праць учасників VI Міжнародних наукових читань
«Лінгвістичні студії молодих дослідників»
пам'яті професора К. Ф. Шульжука
(Рівне, 25 травня 2016 р.)

Випуск 7

Головний редактор *Вокальчук Г. М.*

Заступники головного редактора *Гаврилюк Н. В., Щербачук Н. П., Ричагівська Ю. Є.*

Комп'ютерна верстка *Крушинської Н. О.*

Художнє оформлення обкладинки *Олексійчук К. О.*

У дизайні обкладинки використано портрет
професора К. Ф. Шульжука (автор – О. Г. Сорока)

Лінгвістичні студії молодих дослідників: Збірник наукових праць учасників VI Міжнародних наукових читань «Лінгвістичні студії молодих дослідників» пам'яті професора К. Ф. Шульжука (Рівне, 25 травня 2016 р.). – Рівне : РДГУ. – Вип. 7. – 2016. – 252 с.

ISBN 978-966-2254-33-4

Collection of scientific articles “Linguistic studies of young researchers”. – Vol. 7. – Rivne : RSHU, 2016. – 252 p.

ISBN 978-966-2254-33-4

The collection includes articles of participants of the VI International scientific readings “Linguistic studies of young researchers” to the memory of Professor K. F. Shulzhuk (Rivne State Humanitarian University, May 25, 2016). The writings discussed urgent issues of modern Ukrainian language, Ukrainian language history, linguistic and idiosyncratic, neology, language culture.

For teachers, graduate students, students-philologists.

Адреса редколегії:

кафедра української мови імені професора К. Ф. Шульжука Рівненського державного гуманітарного університету, вул. Остафова, 31, м. Рівне, 33000.

Формат 100x70/16. Папір офсетний. Друк цифровий

Ум. друк. арк. 20,47. Гарнітура «TimesNewRoman».

Наклад 100 прим. Віддруковано: ФОП Кукса Ю.А.